

Liv och rytm i undervisningen

HUR FÅNGAR MAN ett intresse och håller det levande hos en annan person? Det är en fråga som jag ofta haft anledning att fundera över i mina roller som akademisk lärare och som dansledare i skotsk dans. Som lärare på GU möter jag studenter med olika bakgrund och erfarenheter – förstaårsstudenter som kommer direkt från gymnasiet och de som kommer från vuxenstudier efter ett antal yrkesverkssamma år, studenter som studerat en tid vid universitetet och doktorander som har lång erfarenhet av akademiska studier. Som dansledare möter jag dem som aldrig dansat förut, de som har erfarenhet av annan sorts dans och de som dansat skotsk dans i årtal.

HUR SKA JAG GÖRA för att fånga intresset? Den strategi som kommer spontant och naturligt för mig är att möta mig själv i mitt eget intresse och uttrycka min fascination för saken i kommunikationen med andra. Jag ser mig därvid lika mycket som mottagare som förmedlare av intresset.

Jag försöker alltså leva mig in i hur det är att vara den mottagande parten. Lyckas jag väcka mitt eget intresse så har jag lyckats att åtminstone fånga in en mycket kräsen och kritisk person, alltså mig själv. Samtidigt måste jag agera mottagare på den nivå som den verkliga mottagaren – alltså studenten eller dansaren – är på. Jag måste försöka leva mig in i och göra anknypningar till det som redan är bekant för mottagaren, att få fram värdet i den kunskap som redan finns och glädjen i att utveckla den.

En tacksam utgångspunkt är studentens vardagserfarenheter och en del av arbetet är att förstärka anknytningen till och förståelsen av dem. Inom exempelvis naturvetenskaplig undervisning finns det därvid ett otal möjligheter – vardagen är full av naturvetenskapliga fenomen. Det ligger en stor glädje i att förstå mer och mer av den värld vi lever i och sambanden inom den – en upptäcktsglädje jag vill förmedla. Att studenten får en inlevelse i naturens olika "världar", till exempel molekylernas värld, är central i sammanhanget. Jag måste därvid hela tiden ställa mig frågan: skulle jag förstå vad jag säger om jag hade samma utgångspunkt och referensram som mottagaren?

INOM DEN SKOTSKA DANSEN har man rytmen, rörelsen i mer eller mindre komplicerade mönster i rummet, den glada medryckande musiken och den sociala gemenskapen – en mångfacetterad upplevelse rik på möjligheter att uttrycka glädje i dansen. Man är beroende av de övriga dansarnas koordination, rytm och uttryck. Allt detta leder till en gruppgemenskap baserad på en gemensam positiv upplevelse. Som dansledare är det min uppgift att förmedla dessa värden och att utveckla dem hos var och en.

Att vara minutiöst förberedd men ändå alltid improvisera vid lektionen är en strategi som har fungerat väl för mig. Improvisationen gör framställningen levande men ändå följer jag en uttänkt plan och levererar det som var meningen

att göra. Handen på hjärtat – en lektion är ju något av en show, eller hur. Detta gäller lika mycket inom akademien som inom danskonsten.

FÖR ATT KUNNA fungera väl som akademisk lärare måste man ha ett eget aktivt kunskapsökande helst i form av egen forskningsverksamhet. Det gäller inte bara att själv delta och hänga med i fronten av forskningen utan även att ha en vana av att bearbeta och generera kunskap. Man undervisar ju oftast om annat än precis det man forskar om. Utvecklingen av undervisningen ger också inspiration för forskningen. Intellectuellt är det inte så stor skillnad mellan att producera ny kunskap och att göra kvalificerad utveckling av redan känd kunskap så den blir väl ägnad som undervisningsstoff. Jag brukar uttrycka det så att en akademisk lärare måste vara tvåbent – man måste kunna stå på ett forskningsben och ett undervisningsben. Jag behöver knappast påpeka att en dansare helst också måste vara tvåbent.

Roland Kjellander

ÄR PROFESSOR I FYSIKALISK KEMI VID GU OCH DANSLEDARE I GÖTEBORGS LOKALAVDELNING AV ROYAL SCOTTISH COUNTRY DANCE SOCIETY, EN VÄRLDSOMSPÄNNANDE ORGANISATION MED SÄTE I EDINBURGH, SKOTTLAND. HAN ÄR ÅRETS MOTTAGARE AV GU:S PEDAGOGISKA PRIS.